

Motion

1976/77:896

av herr Johansson i Arvika m. fl.
om bibehållande av Landaskolan i Kristinehamn

Sammanfattning. Upphävande av AMS-beslut om att lägga ned anpassningskurser för synskadade vid Landaskolan i Kristinehamn, samt igångsättning av projekt för utveckling av praktiska hjälpmedel för synskadade industriarbetare.

Arbetsmarknadsstyrelsen har beslutat om nedläggning av verksamheten vid Landaskolan i Kristinehamn och att starta en motsvarande verksamhet vid AMU-centret i Göteborg. Länsstyrelsen i Värmland har hemställt om att frågan om lokalisering av kursen "Omställning och träning för synskadade" skulle göras till föremål för en förnyad och grundligare utredning varvid även hänsyn skulle tas till de regionalpolitiska aspekterna.

Landaskolans i Kristinehamn framtida arbetsmöjligheter har i PM utarbetats av en s. k. Mobilgrupp för målsättning och behov inom Landaskolan och en rad överväganden har diskuterats.

Mobilgruppens uppgift har varit att försöka komma fram till vilka resurser som krävs på en ort där en anpassningskurs för synskadade skall vara lokaliserad. Olika lokaliseringsalternativ har därvid diskuterats. De orter som nämnts som tänkbara i den västra regionen – N, O, P, R och S-län – är Kristinehamn, Karlstad och Göteborg.

Gruppen framhöll att Göteborg har alla de resurser som krävs av en lokaliseringsort för synskadade men att också Kristinehamn och Karlstad uppfyller flertalet krav. Det uppgavs dock att Landaskolans 50-åriga byggnad inte har de rehabiliteringsförutsättningar som en modern rehabilitering av synskadade kräver. Något förslag till lokalisering angavs inte i Mobilgruppens utredning och ej heller berördes konsekvenserna av olika lokaliseringsalternativ. Utredningen var således enligt Värmlands länsstyrelses mening ofullständig. Men på grundval av de synpunkter som Mobilgruppen framförde i PM föreslog arbetsmarknadsstyrelsen i skrivelse till skolöverstyrelsen att kursen "Omställning och träning för synskadade" vid Landaskolan i Kristinehamn skulle överföras till en nyinrättad verksamhet i Göteborg.

Landaskolan har en mångårig verksamhet i Kristinehamn bakom sig. Detta har medfört att skolan blivit ett naturligt inslag i kommunen och att olika organisationer planerar sina aktiviteter så att de även innefattar skolans elever. Sett från Värmlands läns synpunkt är det givetvis värdefullt med en nära anknytning till utbildning av detta slag med tanke på den nära kontakt synskadade i länet känner med skolan, vilket också speglar att flertalet elever kommer från Värmlands län.

Landaskolans lokaler uppfyller inte i dagsläget de krav en modern rehabilitering av synskadade ställer, varför en nybyggnad måste komma till stånd. Detta utgör dock inget skäl för omlokalisering, eftersom en nybyggnation måste komma till stånd oavsett var kursen lokaliseras.

En central fråga för möjligheterna till fortsatt verksamhet vid Landaskolan i Kristinehamn var möjligheterna till optisk rehabilitering. En lokalisering till Göteborg motiverades av att de bästa möjliga resurserna i detta avseende finns just där. Nu har emellertid Värmlands läns landsting beslutat inrätta en synhjälpcentral i Karlstad, som skall tas i bruk under 1977. Detta innebär att optisk rehabilitering kommer att finnas inom rimliga reseavstånd, vilka inte överstiger de restider som är normala inom en storstadsregion.

I detta sammanhang kan också nämnas att 1960 års blindvårdsutredning, som framlade sitt betänkande år 1967 (Eckl. Dep. 1967:4), har redovisat en rad faktorer som talar för Kristinehamn som fortsatt lokaliseringsort för anpassningsundervisning för synskadade. Bl. a. framhölls att den mindre staden – genom sin lugna, avspända miljö – har större fördelar. Blindvårdsutredningen fastslog också att bl. a. Landaskolan är ett så fast begrepp inom denna typ av undervisning att detta är tillräcklig motivering för att inte föreslå någon förändring.

För en fortsatt lokalisering till Kristinehamn av aktuella kurs talar även regionalpolitiska skäl. Länsstyrelsen har i sitt länsprogram 1974 betonat att utvecklingen i Kristinehamns kommun måste följas med noggrannhet och att insatser måste vidtas för att konsolidera och ytterligare förstärka den lokala arbetsmarknaden. Under 1976, då länets befolkning ökat, har Kristinehamns kommun uppvisat den största absoluta minskningen av de kommuner som haft en negativ befolkningsutveckling. Detta visar att orten är mycket känslig för negativa sysselsättningsförändringar. I länsstyrelsens länsprogram 1974 understryks den viktiga roll som utvecklingen inom den offentliga sektorn kommer att spela när det gäller möjligheterna att nå de regionalpolitiska målen samt att det är nödvändigt att statsmakternas regionalpolitiska målsättning först och främst följs upp inom de offentliga sektorerna på ett sådant sätt att inte agerandet inom skilda sektorer står i motsatsställning till de uppställda målen.

Kristinehamn har av riksdagen klassificerats som regionalt centrum. En omlokalisering av Landaskolan till Göteborg försvagar Kristinehamns ställning som regionalt centrum och strider mot de regionalpolitiska målen för Värmlands län.

Med beaktande av vad som ovan anförts hemställs
att riksdagen uttalar sig för att anpassningskursen "Omställning
och rehabilitering för synskadade" även framdeles skall vara
lokaliserad till Landaskolan i Kristinehamn.

Stockholm den 25 januari 1977

SUNE JOHANSSON (s)

i Arvika

ELVY NILSSON (s)

i Sunne

MAGNUS PERSSON (s)

i Karlstad

GUNNAR OLSSON (s)

i Edane

HOLGER MOSSBERG (s)